
آموزش موثر در کلاس درس

www.ketab.ir

تألیف :

سامران ابراهیم پور

هیوا بایزیدی

محمد تسبیحی خاضع

احسان عبدی زاکانی

پیش گفتار

بدون شک نیروی انسانی و بویژه معلم، از مهم‌ترین عوامل تشکیل دهنده محیط‌های آموزشی است و به لحاظ اهمیت نگرش و روش تدریس معلم در فرایند فعالیت‌های آموزشی و در نهایت، تأثیر آن در روند یادگیری، به بحثی مستقل در این زمینه می‌پردازیم.

تأثیر موقعیت و امکانات مناسب بر هیچ فردی پوشیده نیست، اما امکانات و تجهیزات بدون وجود معلم کارآیی لازم را نخواهد داشت. معلم با شناخت امکانات به تجهیز مناسب محیط آموزشی می‌پردازد، محیط و امکانات آموزشی را سازماندهی می‌کند، موقعیت آموزشی مناسب را به وجود می‌آورد و با شناخت استعداد، علایق و توانایی شاگردان، آنان را در طریق صحیح یادگیری هدایت می‌کند. البته چنین نقشی به دانش و اعتقادات معلم بستگی دارد.

اگر چه کنجکاوی و ارضای آن از بدیهی‌ترین احتیاجات شاگردان است، اگر معلم با نظریه‌ها و اصول یادگیری آشنا نباشد و تدریس را فقط انتقال واقعیت‌های علمی بداند و تجارب یادگیری را منحصر به نشستن در کلاس، گوش دادن و حفظ کردن مطالب شنیده شده یا نوشته شده در کتاب تصور کند، مسلم است که در تقویت کنجکاوی و پرورش استعداد و تفکر علمی شاگردان چندان موفقیتی به دست نخواهد آورد؛ زیرا شاگرد - که همواره علاقه‌مند به فکر کردن است - در بررسی امور مختلف، باید فرصت حرکت و جنبش داشته باشد تا بتواند به هدف‌های آموزشی برسد. یادگیری، بدون تلاش و فعالیت و تعامل با محیط صورت نخواهد گرفت. کسی که می‌خواهد یاد بگیرد، باید فعالیتی متناسب با علایق و توان خود داشته باشد. اگر در روش تدریس معلم این نکات در نظر گرفته نشود، مدرسه و کلاس برای شاگرد

جالب توجه و جذاب نخواهد بود؛ اما اگر معلم خود را راهنما و ایجادکنندهٔ شرایط مطلوب یادگیری بداند و به جای انتقال اطلاعات، روش کسب تجربه را به شاگردان بیاموزد، آنان در برخورد با مسائل فعال‌تر خواهند شد، از منابع مختلف استفاده خواهند کرد، اطلاعات لازم را به دست خواهند آورد، به سازماندهی آن خواهند پرداخت و آن را تحلیل خواهند کرد تا به حل مسائل نایل شوند. با چنین روشی، شاگرد نه فقط حقایق علمی را فرا می‌گیرد، بلکه با روش‌های علمی کسب معرفت نیز آشنا خواهد شد، طرز کار با منابع مختلف و نحوهٔ استفاده از مطالب درسی برای حل مسأله را خواهد آموخت و در فرایند یادگیری، ابتکار

سامران ابراهیم پور - احسان عبدی زاکانی - هیوا بایزیدی -

محمد تسبیحی خاضع

www.ketab.lk

فهرست

- ۱۳..... فصل اول : روش های یادگیری
- ۱۴..... تئوری های یادگیری
- ۱۴..... تئوری یادگیری شناختی (cognitive learning theory)
- ۱۵..... تئوری یادگیری رفتاری (behaviorism learning theory)
- ۱۶..... تئوری یادگیری سازنده (constructivism learning theory)
- ۱۷..... تئوری یادگیری انسانی (humanism learning theory)
- ۱۸..... تئوری یادگیری ارتباطی (connectivism learning theory)
- ۱۸..... تدریس معلم در کلاس
- ۱۹..... قالب تدریس
- ۲۰..... روش تدریس
- ۲۳..... فصل دوم : انواع روش های تدریس
- ۲۵..... روش تدریس مناسب
- ۲۷..... تکوین مفهوم
- ۳۱..... فصل سوم : عوامل موثر در بهبود کیفیت تدریس
- ۳۴..... تدریس اثربخش چیست؟
- ۳۵..... تدریس اثربخش چه ویژگی هایی دارد؟

- ۴۲..... تدریس اثربخش
- ۴۳..... ارزشیابی توصیفی
- ۴۵..... تعریف ارزشیابی توصیفی
- ۵۶..... اهداف اصلی ارزشیابی توصیفی
- ۵۷..... ابزار جمع آوری و ارائه اطلاعات توصیفی
- ۶۲..... معایب ارزشیابی توصیفی
- ۶۳..... محاسن ارزشیابی توصیفی
- ۶۳..... گام‌های اجرای ارزشیابی کیفی توصیفی
- ۶۳..... گام اول: آگاهی از اهداف و انتظارات
- ۶۴..... گام دوم: جمع‌آوری اطلاعات
- ۶۵..... گام سوم: تحلیل، تفسیر و داوری
- ۶۵..... گام چهارم: تصمیم‌گیری
- ۶۶..... گام پنجم: بازخورد
- ۶۷..... ابزارهای ارزشیابی توصیفی
- ۷۱..... فصل چهارم: تحلیل مفهوم تدریس از دیدگاه‌های مختلف
- ۷۵..... طرح نظریه تدریس وحدت یافته
- ۷۵..... ضرورت تعیین و تنظیم هدفهای آموزشی
- ۷۷..... فرایند برنامه درسی:
- ۷۸..... فرایند یادگیری
- ۷۸..... عوامل موثر در یادگیری:
- ۷۹..... طبقه‌بندی حیطه‌های یادگیری:

۷۹.....	ارتباط حیطة هاى سه گانه
۸۰.....	حیطة شناختى
۸۳.....	حیطة عاطفى
۸۵.....	حیطة روانى - حرکتى
۸۶.....	خط مشى آموزشى و تعیین محتوای آموزشى
۸۶.....	مرحله سوم تحلیل و تهیه محتوا:
۹۰.....	ایجاد انگیزه دانش آموزان
۹۱.....	بیان اهداف درس
۱۰۱.....	فصل پنجم : جمع بندى
۱۰۴.....	عوامل انگیزشى
۱۱۲.....	تدریس در آلمان
۱۱۳.....	تدریس در ژاپن
۱۱۴.....	تدریس در آمریکا
۱۱۴.....	تدریس در ایران (الگوی قدیمى)
۱۱۶.....	تدریس در ایران (الگوی فعال)
۱۱۸.....	اهمیت برنامه ریزى
۱۱۹.....	چگونه برنامه ریزى کنیم؟
۱۲۳.....	تهیه برنامه برای وقتهاى مرده
۱۲۴.....	اجرای برنامه
۱۲۹.....	نتیجه گیرى
۱۳۰.....	دیدگاه هاى تدریس